

Reactie CNV 'Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat'

Deze paper presenteert de reactie van het CNV op het 'Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat'.

Het CNV vindt dat de sociaaleconomische aspecten, met name de arbeidsmarkt aspecten, onderbelicht zijn.

Het CNV roept daarom op om deze aspecten in het definitieve programma verder uit te werken.

De klimaattransitie: een sociaaleconomische uitdaging

De volgende argumenten ondersteunen de oproep van het CNV:

- De klimaattransitie is niet alleen een technische uitdaging, maar ook een sociaaleconomische uitdaging. Deze uitdagingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden: de één slaagt niet zonder de ander. Daarom moeten de sociaaleconomische aspecten meegenomen worden in het beleidsprogramma.
- Het is essentieel om werkenden perspectief te bieden tijdens de klimaattransitie. Het perspectief dat ze hun baan in de toekomst behouden, of een passende andere baan kunnen vinden en zo hun inkomen blijven verdienen. Dat kan door het volgen van relevante scholing of een opleiding, betrokkenheid bij het maken van (maatwerk)afspraken met bedrijven en de beschikbaarheid van een sociaal plan, waarbij goed werkgeverschap het uitgangspunt is.
- Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is het belangrijk dat er aandacht is voor werkdruk. Er moet een plan komen voor het omgaan met het tekort aan werknemers, zodat de druk op de werkenden beheersbaar blijft.

Bovengenoemde argumenten hebben een overkoepelend karakter en gelden voor alle sectoren. Daarnaast zijn er ook sectorspecifieke aspecten, zoals die in de agrarische sector. Volgens de CNV-analyse kunnen de plannen voor vermindering van de veestapel ruim 30 duizend werknemers raken.¹ Het CNV pleit er daarom voor om een specifieke arbeidsmarktparagraaf voor de vijf sectoren in het beleidsprogramma op te nemen. In zo'n paragraaf zal moeten worden aangegeven wat de gevolgen van de klimaattransitie zijn voor werknemers in die sector en welke mogelijkheden er zijn er om deze gevolgen te ondervangen. Op die manier biedt het beleidsprogramma perspectief aan werknemers.

¹ [CNV-analyse: inkrimping veestapel kost tot 30.000 banen | CNV](#)

Vijf essentiële sociaaleconomische voorwaarden

In lijn met het bovengenoemde benadrukt het CNV het belang van de volgende vijf sociaaleconomische (arbeidsmarkt) voorwaarden voor een geslaagde klimaattransitie:

1. Scholing & opleiding van werknemers

Bedrijven zijn bezig met de ontwikkeling van nieuwe (productie)technologieën en de benodigde infrastructuur. Dit zal nieuwe eisen stellen aan werknemers. Werknemers zullen (her-, om-, bij-)geschoold moeten worden. Er zal daarom een actieplan met afspraken en bijbehorende investeringen moeten komen voor het opleiden en scholen van werknemers. Hierin zal duidelijk moeten worden hoe werkgevers hierin hun verantwoordelijkheid (artikel 7:611a BW) vormgeven.

2. Betrokkenheid van werknemers bij (maatwerk)afspraken

Betrek werknemers vanaf het begin van het proces bij het maken van de voorgestelde (maatwerk)afspraken over verduurzaming met grote bedrijven. Het op tijd betrekken van werknemers versterkt hun betrokkenheid bij de klimaattransitie.

3. Sociaal plan

Alle bedrijven in de klimaattransitie zullen een solide sociaal plan voor hun werknemers moeten hebben. Zo'n plan biedt een vangnet voor werknemers als blijkt dat hun werkgever de klimaattransitie niet kan of wil maken.

4. Goed werkgeverschap

Alle bedrijven zullen het principe van goed werkgeverschap moeten toepassen. Dit geldt in sterke mate voor bedrijven die door de overheid (financieel) worden geholpen bij de klimaattransitie. Bijvoorbeeld in het kader van de maatwerkafspraken.

5. Plan voor het omgaan met het tekort aan medewerkers

Het tekort aan medewerkers wordt steeds urgenter in veel sectoren, vooral in de technische sector. Dit terwijl juist de technische sectoren een sleutelrol hebben in de klimaattransitie. Daarom is een plan voor het omgaan met het werknemerstekort een noodzaak. Daarin zal ook aangegeven moeten worden hoe het onbenutte arbeidspotentieel van ruim een miljoen mensen ingezet kan worden. Dit geldt met name voor de groep van 491.000 deeltijdwerkers die hebben aangegeven meer uren te willen werken.²

² DNB, Economische Ontwikkelingen en Vooruitzichten, Nummer 23, juni 2022.

De bovengenoemde argumenten maken duidelijk dat de arbeidsmarktaspecten, in een goed uitgewerkte vorm, niet in het definitieve beleidsprogramma mogen ontbreken: ze zijn essentieel voor het succes van het programma. Daarom deze oproep vanuit het CNV om deze aspecten, zowel sectoraal als overkoepelend, mee te nemen in het beleidsprogramma.

Reactie/contact

Uiteraard lichten we onze reactie graag toe.

Namens het CNV, Ruben van der Ploeg, r.vanderploeg@cnv.nl, Utrecht 11 juli 2022